PRIME TRANSACTION
good people, good money

Obiective realiste pe burse

- Esential pentru investitii -

OBIECTIVE (ASTEPTARI) REALISTE PE BURSE

CONTEXT AJUTATOR

Inceputul lunii decembrie 2024 a finalizat un trend de scadere instaurat la inceputul toamnei. O scadere de peste 16% (fata de maximele stabilite in luna iulie a anului curent), nu a mai fost inregistrata in ultimii doi ani, mai exact de la momentul corectiilor bursiere survenite pe fondul cresterii explozive a preturilor la energie din cauza blocadei economice impuse bunurilor economice provenite din Rusia - ceea ce a declansat fenomenul inflationist pe care l-am inregistrat din acel moment. In ultimii cinci ani am traversat mai multe astfel de episoade de volatilitate inalta. Dupa cum vedem mai jos cauzele au fost diverse, insa tiparul s-a pastrat: scaderi semnificative urmate de reveniri rapide.

Cu certitudine ultima luna a recreat o perioada in care investitorii au fost pusi la incercare. Sa vinzi, sa cumperi, sa iesi de pe bursa sau din contra sa directionezi mai multi bani catre investitii bursiere? Intrebari care au macinat nervii investitorilor in aceasta perioada. Vedem mai jos evolutia, din ultima luna a indicelui BET-TR si a randamentului titlurilor de stat romanesti pe 10

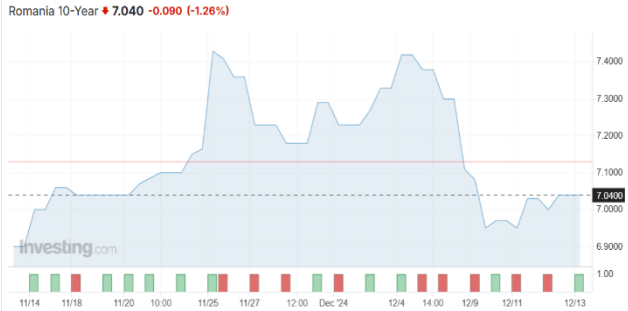

ani - doi indicatori sintetici ai sentimentului investitional din piata. O volatilitate inalta – semn al unui sentiment de piata ce a fluctuat major.

Cum poti sa iei decizii corecte intr-un astfel de context? Cum poti, de exemplu, sa nu lichideze toate detinerile bursiere spre minimele scaderii? Sau cum poti ca, trecand peste frica omniprezenta pe piata, sa cumperi noi actiuni?

Raspunsul tine in proportie covarsitoare de a sti de ce investesti pe bursa. Iar acest lucru este echivalent cu a avea un obiectiv bursier bine definit.

INTRODUCERE

Cuvantul investitie isi are originea in vechiul cuvant latin investio, care inseamna a te imbraca, a te acoperi. Pentru a face acest lucru aveai nevoie de bani (capital) pe care ii cheltuiai pentru a-ti asigura *un scop, un obiectiv personal.* Banii sunt un mijloc de tezaurizare a valorii obtinute prin activitate economica, iar atunci cand sunt cheltuiti (redati economiei), exista un motiv, un temei, un obiectiv. Cu cat acesta este mai bine definit cu atat cheltuierea banilor genereaza un efect mai substantial pentru cel care ii detine.

Unul din scopul cheltuirii banilor este acela de a face mai multi bani, de-ai multiplica, ceea ce in lumea actuala se numeste investitie financiara. *In acest caz termenii se schimba: banii nu se cheltuiesc, ci se investesc.*

Posibilitatea multiplicarii banilor detinuti prin investitii, nu este altceva decat *rezultanta unei economii deschise care creste*. O economie care creste, prin intermediul activitatii economice, produce mai multe bunuri si servicii. Economia nu are solutii predefinite pentru a asigura crestere economica. Exista incercari economice reusite sau mai putin reusite, care aduc profit economic sau din contra pierdere. Orice astfel de act economic are nevoie de resurse pentru a fi realizat, iar capitalul este una dintre resursele omniprezente.

Ca atare cei care vor sa multiplice banii detinuti isi vor asuma un risc investind propriul capital in activitati economice si *vor spera* la castig. Daca vor avea inspiratia sa investeasca in activitatile pozitive din economie scopul lor se va indeplini. In caz contrar vor pierde o parte sau chiar intregul capital.

In timp piata investitiilor a devenit una gigantica iar dezvoltarea ei a fost insotita de *facilitatori de investitie*. Mai exact au aparut entitati specializate care ofera variante diferite pentru a te „urca" in marele carusel economic. De la variante garantate, cum sunt depozitele bancare sau instrumentele de imprumut de tipul obligatiunilor sau titlurilor de stat, pana la variante mai riscante cum sunt fondurile de investitii sau bursa. Expresia mai riscant, inseamna ca nu se ofera vreo garantie a investitiei, insa beneficiezi de niveluri ale castigurilor care nu sunt plafonate la niveluri prestabilite.

Dupa cum usor putem intui, vorbim despre *o piata a impartirii riscului de investitie*, existand o paleta larga de variante disponibile. Cei care au capital sunt bineveniti in mecanismul de creare

a plus-valorii economice, iar daca acest lucru se intampla investitia lor va multiplica sumele investite.

****

Am scris aceste randuri introductive pentru a intelege ca sursa castigului pentru toti cei care investesc este acordul lor pentru a-si risca propriul capital in activitatile din economie. Nu exista castig fara risc! Nu se castiga decat din ce se va produce datorita investitiei. Sunt doua dintre axiomele investitionale. Multi dintre cei care detin resurse financiare, inteleg aceste adevaruri si isi doresc sa investeasca. Insa nu este suficient....

Trebuie sa ne intoarcem la etimologia cuvantului investitie si sa ne aducem aminte ca investitia presupune un scop personal, un tel, un motiv. De ce investesti mai exact? Ce doresti sau la ce te astepti?

Putem face o analogie plastica cu un turist. Investitia este ca o calatorie intr-un anumit oras: o faci pentru ca vrei sa vezi sau sa experimentezi ceva. Nu mergi doar pentru a ajunge in acel oras... Din acest punct de vedere investitia este definita in stransa legatura cu obiectivul personal pe care il tintesti.

De ce investesti? Este intrebarea al carui raspuns defineste conceptul de obiectiv de investitii.

CE ESTE UN OBIECTIV DE INVESTITII?

Un obiectiv de investitie contureaza scopul investitiei. El defineste nevoia pe care si-o indeplineste investitorul. Daca supun o parte din capitalul detinut la un risc economic sau il imprumut altuia care o face in locul meu, ce vreau sa obtin, de ce fac acest lucru? Daca nu stiu raspunsul la aceste intrebari cum as putea stabili daca am facut bine ce mi-am propus?

Evident ca pentru depozitele bancare sau investitia in obligatiuni si titluri de stat raspunsul este foarte simplu: doresc un randament garantat pentru banii plasati. Nu vreau sa risc mai mult incercand sa obtin mult mai mult. Generat de omniprezenta inflatiei, acest tip de investitie tinteste mai mult spre obiectivul de conservare al capitalului.

In schimb pentru investitiile bursiere definirea obiectivului devine o problema mai complexa pentru un investitor. Cu siguranta raspunsul investesc pe bursa pentru ca asa castig mai mult (statistic chiar asa este) este unul gresit. Macar si prin perspectiva faptului ca poti pierde..

Deoarece investitia pe bursa inseamna o mai mare diversitate de variante posibile, un risc mai mare (castiguri mai mari dar si pierderi mai des intalnite), complexitate de instrumente

investitionale si multe alte variabile, obiectivul investitional este definit in mod fundamental de caracteristicile de baza ale unui investitor. Ceea ce isi propune acesta, scopul investitiei, va

depinde de averea sa, de toleranta sa la risc, de orizontul de timp pe care il are la dispozitie, de experienta sa investitionala si lista poate continua.

TIPURI DE OBIECTIVE DE INVESTITII BURSIERE

Piata bursiera a devenit piata de referinta a investitiilor. Pentru ca permite intreaga gama de niveluri de risc pe care ai putea sa ti le asumi, ofera implicit si o paleta larga de randamente posibile. In timp aceasta piata a inovat detinand flexibilitatea pentru a produce solutii de investitii pentru aproape orice dorinta, orice obiectiv de investitii.

Treptat s-au cristalizat cateva tipuri de obiective de investitii bursiere pe care majoritatea investitorilor le urmaresc. Exista *trei obiective principale* diferentiate in special dupa apetitul de risc.

Aprecierea capitalului

Obiectivul principal este de a obtine o crestere a valorii investitiei in timp. Investitorii cauta active sau oportunitati de investitii care au potentialul de apreciere semnificativa a valorii lor de piata. Acest obiectiv este adesea asociat cu investitii pe termen lung si poate implica niveluri mai mari de risc.

Generarea de venit

Investitorii cauta active care ofera un flux constant de venituri, cum ar fi actiuni care platesc dividende, obligatiuni sau titluri de stat. Generarea de venituri este de obicei cautata de cei care isi doresc un venit pasiv, de investitorii obisnuiti cu produsele de economisire bancara dar care cauta randamnete mai ridicate si in general de cei care nu doresc asumarea unor riscuri semnificative, insa nu se multumesc sa detina doar produse de economisire bancare.

Conservarea Capitalului

Investitorii acorda prioritate stabilitatii si sigurantei investitiei lor, optand pentru active cu risc scazut, cum ar fi titluri de stat, obligatiuni corporative sau actiuni foarte stabile cu un profil accentuat de distributie de dividende. Conservarea capitalului este deseori intalnita la investitorii cu un orizont de timp mai scurt sau cu o toleranta la risc mai mica. In ultima perioada pietele bursiere ofera tot mai multe instrumente cu venit fix listate, care au avantajul ca pot fi lichidizate rapid si fara a pierde dobanda pe perioada de detinere.

In decursul timpului s-au impus pe agenda investitorilor si alte tipuri de obiective de investitii bursiere (de nevoi), pe masura ce piata a devenit mai sofisticata. Printre cele mai des intalnite le putem enumera pe cele de mai jos.

Diversificare

Acest obiectiv se concentreaza pe plasarea investitiilor in diferite clase de active, industrii, sectoare sau regiuni geografice pentru a reduce riscul. Prin diversificare, investitorii urmaresc sa atenueze impactul performantei negative a oricarei investitii individuale asupra portofoliului lor general. Diversificarea poate fi un obiectiv primar sau secundar, in functie de toleranta la risc a investitorului si de compozitia portofoliului.

Managementul riscurilor

Este un obiectiv, deseori secundar al unui portofoliu de investitii, care isi propune sa gestioneze si pe cat posibil sa controleze riscul investitional. Investitorii pot prioritiza managementul riscului prin implementarea unor strategii precum cea de „acoperire a riscului", folosind contracte futures prin care isi construiesc pozitii de sens contrar instrumentelor detinute in portofoliu de actiuni (pe piata romaneasca inca se lasa asteptat acest tip de instrumente financiare) sau alocand o parte din portofoliul lor activelor cu risc scazut, inclusiv lichidizand o parte din detineri in perioadele cu o incertitudine mai ridicata. Managementul riscului urmareste sa limiteze pierderile potentiale si sa protejeze impotriva conditiilor nefavorabile ale pietei, el fiind un obiectiv care deseori este urmarit in perioadele negative ale pietelor bursiere.

Lichiditatea

Lichiditatea se refera la usurinta si rapiditatea cu care o investitie poate fi convertita in numerar fara un impact semnificativ asupra valorii acesteia. Investitorii pot acorda prioritate lichiditatii ca obiectiv secundar daca anticipeaza ca vor avea nevoie de acces la fondurile lor in viitorul apropiat. Activele lichide, cum ar fi actiunile sau obligatiunile cu volume de tranzactionare ridicate, ofera flexibilitatea de a intra sau de a iesi rapid din investitii.

Impactul social sau de mediu

Tot mai multi investitori acorda prioritate investitiilor care se aliniaza cu valorile lor sau au un impact social sau de mediu pozitiv. Acest obiectiv este denumit in mod obisnuit investitii responsabile din punct de vedere social sau investitii de mediu, sociale si de guvernanta (ESG). Investitorii pot cauta oportunitati care sustin practicile durabile, energia regenerabila, justitia sociala sau alte cauze in care cred.

La ce foloseste un obiectiv de investitii?

Un obiectiv bursier este esential pentru a ghida strategiile de investitii si a aduce claritate in gestionarea portofoliului. In esenta, obiectivul bursier serveste mai multor scopuri pentru investitori, el fiind un aliat principal pentru obtinerea unor rezultate pozitive din investitia bursiera. Succint, abordam mai jos principalele avantaje pe care le genereaza stabilirea si implementarea unui obiectiv bursier.

Ghid pentru luarea deciziilor de investitie

Un obiectiv bursier clar te ajuta sa identifici ce tip de actiuni, fonduri mutuale sau alte active sunt potrivite pentru portofoliul tau. Ca atare el se comporta ca un selector al strategiilor de investitii utile. De exemplu, daca obiectivul tau este cresterea capitalului, vei cauta actiuni cu potential de crestere ridicat si vei folosi o strategie de investitii specifica actiunilor de crestere.

Obiectivul de investiti devine extrem de important in momentele de incertitudine, de scadere a pietei insa si in cele in care exuberanta pietei depaseste limitele normalului. Atunci vei avea nevoie de un „far" pentru a naviga prin ape tulburi, iar recitirea obiectivului investitional va functiona in acest sens. Un obiectiv bine definit te ajuta sa ramai concentrat si disciplinat, evitand deciziile impulsive sau bazate pe emotii.

Cand pietele sunt volatile, un obiectiv bursier clar definit te ajuta sa mentii o strategie consecventa, evitand sa vinzi in perioade de panica sau sa cumperi in perioade de euforie.

Stabilirea unui orizont de timp. De cat timp ai nevoie sa ajungi unde iti propui.

Obiectivul bursier te ajuta sa iti definesti orizontul temporal al investitiei, fie ca este vorba de un termen scurt, mediu sau lung. Plecand de la statisticile pietei, pentru a obtine ce iti propui vei avea nevoie de o perioada de timp mai scurta sau mai lunga. In functie de acest orizont de timp, vei alege strategii si clase de active care se aliniaza cu riscurile si randamentele asteptate.

Reglarea riscului asumat in investitii.

Obiectivul bursier te ajuta sa determini si sa constientizezi nivelul de risc pe care esti dispus sa ti-l asumi. Daca obiectivul este protejarea capitalului, vei evita investitiile riscante. Daca urmaresti castiguri mari pe termen lung, vei fi mai tolerant la fluctuatiile pietei. In functie de riscul dorit, iti poti ajusta alocarea activelor, diversificarea si strategia generala de investitii.

Masurarea performantei. Sa stii ce ai facut

Obiectivul bursier ofera un punct de referinta pentru a evalua succesul sau esecul investitiilor tale. Poti compara performanta portofoliului tau cu obiectivele stabilite initial sau cu indicii de referinta de pe piata. Fara un obiectiv clar, este dificil sa evaluezi daca o investitie a fost profitabila in raport cu riscurile asumate.

In concluzie, obiectivul bursier este o componenta de baza a oricarei strategii de investitii de succes. *Te ajuta sa definesti clar unde doresti sa ajungi, sa stabilesti riscurile pe care esti dispus sa le asumi si sa te mentii disciplinat si consecvent in atingerea scopurilor financiare.*

CUM ALEG UN OBIECTIV DE INVESTITII

In momentul in care face o investitie orice investitor are un obiectiv, chiar daca nu formal cel putin informal. Este esential ca obiectivul de investitii sa fie ales intr-un mod analitic, bazandu-ne pe informatii corecte, caracteristicile si nevoile fiecaruia. Evident, in timp, obiectivele de investitii tind sa se modifice dupa cum caracteristicile si nevoile fiecarui investitor se schimba. Este nu doar util ci si recomandabil ca obiectivele de investitii sa fie revizuite periodic, macar cu o frecventa anuala.

Din punct de vedere al tehnicii de definire, un obiectiv de investitii ar trebui sa respecte regulile generale pentru alegerea unui obiectiv personal, cunoscute sub acronimul englezesc SMART. Mai exact ar trebui sa aiba calitatile „SMART", care sunt:

- **Specific** : sa fie clar si specific, nu unul general.
- **Masurabil** : sa permita cuantificarea astfel incat sa poti stabili daca ai facut progrese.
- **Realizabil** : sa fie in zona ta de control, sa nu depinda excesiv de variabile incontrolabile.
- **Realist** : sa exprime circumstantele pietei si caracteristicile personale, sa nu fie generat doar de dorinte sau de un entuziasm debordant.
- **Bazat pe timp** : sa existe din start o cronologie a activitatilor ce vor fi intreprinse si un termen de realizare.

In practica, in domeniul bursier, un obiectiv de investitii se stabileste plecand de la caracteristicile fiecarui investitor. Acestea pot fi diverse, insa pe cele mai importante, de care intotdeauna ar trebuie sa se tina cont, le detaliem in continuare.

Definirea scopului investitiei

Investesc pentru ca.....Va trebui sa vizualizezi un scop precis al activitatii de investitii. Privind tot timpul spre acest deziderat te va ajuta sa atingi obiectivele pe termen scurt si pe termen

lung. Printre cele mai des intalnite scopuri investitionale sunt finantarea educatiei pentru copii, generarea unor resurse de capital necesare pentru o achizitie importanta sau chiar pentru deschiderea unei afaceri, obtinerea unor resurse financiare pentru varsta de pensionare, prezervarea capitalul detinut in fata inflatiei, etc. Te poti adresa direct acestor cerinte identificand aceste obiective cu investitia ta bursiera.

Toleranta la risc

Cat de mult risc poti tolera pe termen lung? Intelegerea factorului de risc este una dintre cheile majore pentru alegerea unei strategii de investitii potrivite. Toleranta la risc poate diferi pentru fiecare investitor, fiind o caracteristica personala. De exemplu, o scadere de 10% sau 20% este privita si mai ales resimtita diferit de investitori.

Varsta noastra si alcatuirea emotionala influenteaza, de asemenea, in mare masura capacitatea noastra de a tolera riscurile. Ca un ajutor pentru a afla nivelul de toleranta la risc exista chestionare specializate asa cum gasiti si aici.

Nivelul veniturilor

Nivelul total al venitului realizat poate afecta in mare masura deciziile legate de investitie. Venitul obtinut influenteaza cu siguranta si preferintele fata de risc. Investitorii cu venituri mai mari pot fi mai inclinati catre strategii mai riscante, deoarece pot contribui cu un nou capital investitional in momentul in care se confrunta cu orice pierderi. Totodata cerintele si asteptarile investitionale pot fi mai ambitioase pentru cei care incaseaza venituri consistente.

Averea totala

Obiectivele noastre de investitii ar trebui sa ia in considerare si activele din afara portofoliului bursier. Detinerea unor active imobiliare importante, a unor depozite bancare sau fonduri de investitii, precum si valoarea pensiei asteptate sau a celorlalte beneficii de pensie ale unei persoane pot influenta obiectivele de rentabilitate si toleranta la risc a portofoliului de investitii.

Mai mult decat atat, nivelul nostru de bogatie poate avea un impact asupra modului in care traim (stilul nostru de viata). Un nivel de trai tintit influenteaza apetitul nostru de risc si va fi luat in considerare la stabilirea obiectivelor de investitii.

Orizontul timpului de investitii. Cat timp iti permiti sa pastrezi investitia

Aceasta caracteristica a unui obiectiv de investitii este definit de cateva aspecte care tin de criterii temporale, mai exact de cat timp ai de gand sa pastrezi investitile in portofoliu. Ca atare va trebui, de exemplu, sa decizi daca preferi sa alegi active cu scadenta pe termen scurt sau lung. Sau sa te asiguri ca vei avea timp suficient pentru a recupera valoarea investitiei in urma unei piete bursiere in scadere. Evident orizontul de timp al investitiei va fi indisolubil legat de cat de importanta este conservarea capitalului, pentru satisfacerea unei nevoi financiare urgente.

STABILIREA OBIECTIVELOR IN MOD REALIST

Dintre toate caracteristicile unui obiectiv din structura SMART cea mai importanta pentru piata bursiera este realismul.

Stabilirea unor obiective realiste este importanta din mai multe motive. Cand iti stabilesti obiective realiste este mai probabil sa ramai motivat. Daca iti stabilesti obiective prea ambitioase, s-ar putea sa devii descurajat atunci cand nu le atingi. Acest lucru poate duce la sentimente de frustrare si dezamagire. Pe de alta parte, daca iti stabilesti obiective prea scazute, s-ar putea sa nu te simti suficient de provocat. Acest lucru poate duce la plictiseala si lipsa de motivatie. Prin stabilirea unor obiective realiste, poti gasi echilibrul potrivit intre provocare si realizabilitate.

Cand vine vorba de stabilirea obiectivelor realiste pentru planul tau de investitii, este important sa compari mai multe optiuni si sa o alegi pe cea mai potrivita pentru tine. De exemplu, daca esti nou pe piata bursiera, poate fi cel mai bine sa incepi cu un obiectiv mai mic, cum ar fi intelegerea modului de functionare a pietei bursiere. Alte exemple de obiective realiste pentru un investitor incepator ar putea fi:

- Cresterea portofoliul de actiuni cu un procent mai mare decat rata inflatiei din acel an.
- Investirea in cel putin cinci actiuni diferite intr-un an.
- Economisirea unei anumite sume de bani in fiecare luna pentru a investi in actiuni.
- Citirea unei analize bursiere pe saptamana pentru a afla mai multe despre piata bursiera.

Dupa ce deprinzi mai multa experienta, poti dori sa stabilesti obiective mai ambitioase, cum ar fi obtinerea unei cresteri multianuale de 10% a portofoliului de actiuni sau obtinerea unei cresteri anuale peste evolutia indicilor bursieri.

Stabilirea unor obiective realiste pentru planul tau de investitii este cruciala pentru succes. Te ajuta sa depui efort si risc investitional spre o directie corecta, sa ramai motivat si sa vizualizezi progresul investitional. Acest lucru te va ajuta sa iti atingi obiectivele financiare si sa iti construiesti un portofoliu de actiuni de succes.

CE SPUN STATISTICILE CA ESTE REALIST

Cat se castiga pe burse este informatia care modeleaza cel mai puternic majoritatea obiectivelor investitionale pe care investitori si le asuma. Desi pare o informatie simpla ea este prezentata deseori in mod distorsionat sau incomplet.

Exista o tot mai mare abundenta de surse discutabile de informatii (mai ales in social-media) care prezinta date trunchiate, ce ofera perspective false asupra investitiei pe piata bursiera. Bunul simt trebuie sa primeze si in acesta zona, la perceperea, analizarea si credibilizarea unor astfel de informatii. Nu trebuie sa uiti ca pe pietele financiare, in orice moment, cantitati imense de capital stau plasate in depozite bancare la randamente care deseori sunt sub nivelul inflatiei.

Vehicularea unor randamente bursiere ametitoare si/sau a unor orizonturi reduse de timp in care se obtin randamente inalte este ceva facut fie din nestiinta, fie pentru un scop oneros.

Raspunsul la intrebarea cat se castiga pe burse il dau informatiile statistice. Sunt informatii obiective, iar cu cat marim intrevalul de raportare ele devin mai relevante.

Piata cu cele mai fiabile date este cea americana care are istoric si lichiditate de top. Randamentul total mediu anualizat al S&P 500 (care include atat cresterea preturilor, cat si dividendele reinvestite) a fost *de aproximativ 10% in perioada 1970-2020*. Daca ne uitam doar la aprecierea preturilor actiunilor, fara a lua in calcul dividendele, randamentul anualizat este putin mai scazut situandu-se intre 6-7%. Desigur, randamentele trecute nu garanteaza castiguri viitoare, iar fiecare perioada de timp poate avea variatii specifice. Totusi, o medie anuala de 10% este o estimare realista, pe piata americana, pe baza performantelor istorice.

Totusi, daca privim in termeni istorici randamentele medii tind sa fie mai mici. Piata americana a beneficiat de un mediu economic si politic excelent, iar investitia bursiera este departe cea mai populara in randul populatiei generale. Insa nu aceleasi conditii favorabile le-au inregistrat si alte piete bursiere importante. Intr-un studiu realizat pe o perioada de circa 150 de ani pe marile piete bursiere occidentale publicat pe monevator.com vedem ca evolutiile au fost semnificativ diferite.

De exemplu piata germana a inregistrat un randament real in perioada 1871-2023 de 4% pe an. Previzibil al doilea razboi mondial a produs o scadere de peste 90% a bursei, insa scaderea a fost rapid recuperata. Observam un trend continuu de crestere accelerat sau din contra corectat de momente istorice sau economice de referinta. Cel mai bun an al bursei germane, 1923, s-a datorat unei perioade economice hiperinflationiste, ce a urmat primului razboi mondial.

Piata bursiera franceza, in aceeasi perioada de timp, a inregistrat o evolutie semnificativ inferioara. Scaderea bursei franceze din al doilea razboi mondial nu a fost recuperata pana in prezent.

Ca atare randamentul real anualizat al pietei franceze este de doar 1.2%. Cel mai bun an a fost 1954, cu o crestere de 115%, in perioada in care economia franceza revenea puternic.

In schimb, piata britanica a inregistrat o evolutie mult mai buna. Trendul de crestere este bine conturat cu momente de volatilitate mult mai putine decat in cazul primelor doua burse.

Randamentul mediu anualizat este de 5.3%, iar cel mai bun an a fost inregistrat in 1975, dupa o perioada de stagflatie a economiei britanice.

Previzibil, piata americana inregistreaza in aceasta perioada extinsa cea mai buna evolutie. Randamentul mediu real al acesteia este unul excelent de 6.8%.

Trendul de crestere este cel mai bine conturat, in timp ce cel mai bun an cu o crestere de 60% a fost 1933, atunci cand economia isi revenea din Marea Recesiune a economiei americane.

Cele patru piete bursiere ne ofera o imagine extinsa a modului in care bursele au evoluat in ultimii 150 de ani. Este cea mai lunga perioada pe care am gasit date statistice relevante.

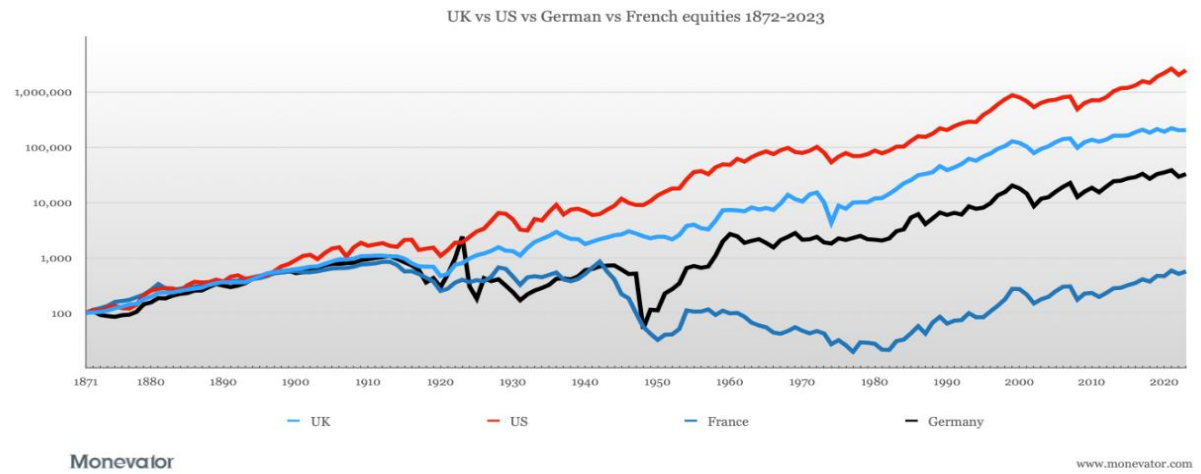

Observam ca evenimente politice de tipul razboaielor schimba semnificativ modul in care pietele evolueaza. Toate bursele au un trend crescator ca o rezultanta a cresterii economice globale. Pe de alta parte in ultimii 50 de ani trendurile pietelor sunt mult mai asemanatoare si pe o tendinta ascendenta mai bine conturata.

Privind spre aceste grafice putem deveni mult mai realisti in legatura cu randamentele reale (eliberate de fenomenul inflationist) pe care bursele le-au generat istoric.

O situatie sintetica a randamnetelor pe care le poti astepta pe piata bursiera americana au fost sintetizate intr-o analiza a uneia dintre cele mai mari firme de administare a activelor din SUA – Creative Planning. Sunt prezentate doua scenarii: investitia la nou maxim istoric sau in oricare alte perioade.

O investitie pe 6 luni iti poate aduce statistic pe piata americana intre 5.2% si 5.5%, iar pe un an intre 10.5% si 11.5%. Pe de alta parte o investitie pe 10 ani iti aduce intre 131% si 201%.

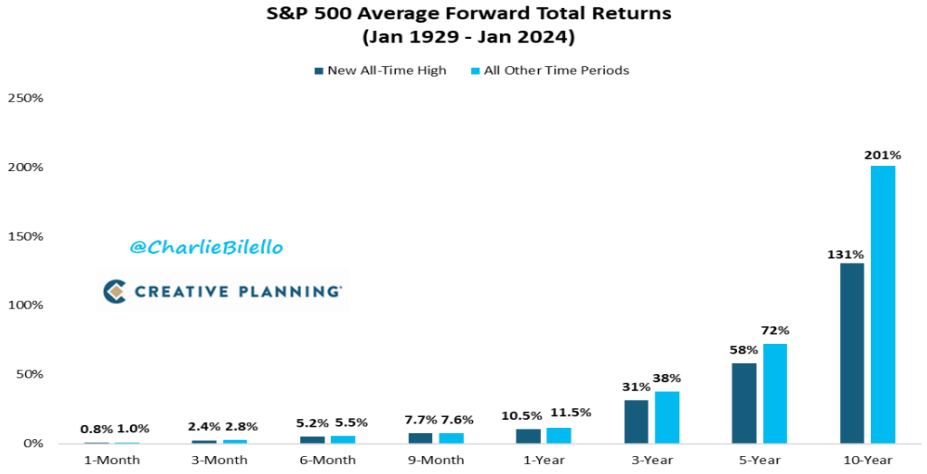

Randamentele prezentate mai sus sunt randamente reale, care elimina din cresterea nominala efectul inflatiei. Spre comparatie detinerea de cash in ultimii 50 de ani in SUA te-ar fi taxat masiv. Dintr-un dolar ai fi ramas cu 0.15 dolari in termeni de putere de cumparare.

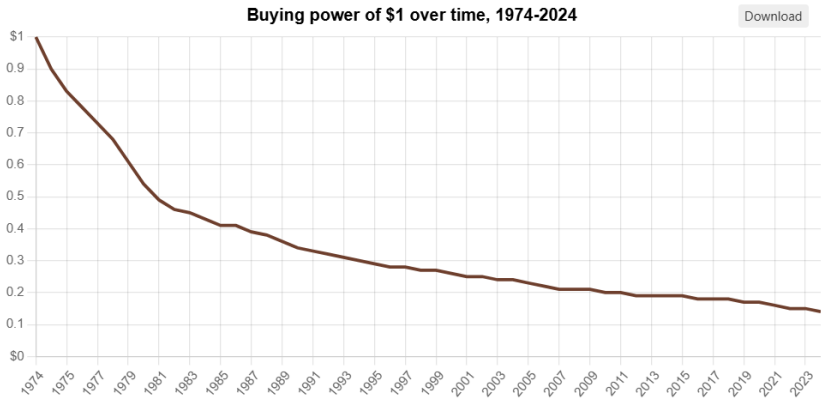

Alaturat regasim un grafic furnizat de officialdata.org care ne arata cum fenomenul inflationist a slabit continuu puterea de cumparare a unui USD.

Tocmai de aceea randamentele prezentate mai sus real pozitive pe care bursele le-au asigurat trebuie apreciate la adevarata lor valoare, oferind atat protectie capitalului cat si aprecierea lui.

Pe piata romaneasca statisticile sunt mult mai restranse din punct de vedere al orizontului de timp.

In ultimii 11 ani, prin prisma randamentului anual total al pietei (BET-TR), am inregistrat un singur an negativ (2022). Anul curent se situeaza pe pozitia a patra in clasamentul cresterilor, ceea ce indica o perioada pozitiva pentru piata locala.

an	BET	*BET-TR*	dividende
2019	35.13	*46.9*	11.77
2021	33.2	*40*	6.8
2023	31.79	*39.93*	8.14
2024	**13.41**	***21.09***	**7.68**
2017	9.44	*19.09*	9.65
2014	9.07	*14.49*	5.42
2016	1.15	*9.7*	8.55
2018	-4.77	*4.3*	9.07
2020	-1.72	*3.39*	5.11
2015	-1.11	*3.14*	4.25
2022	-10.7	*-1.85*	8.85

2024 conform inchiderii din data de 13 decembrie

Trebuie sa remarcam ca in trei ani am inregistrat aprecieri in jurul a 40% sau mai mult.

Diferenta din BET-TR si BET este datorata dividendelor acordate de companii, astfel incat diferenta dintre cei doi indici aproximeaza un randament mediu al dividendelor companiilor din BET. Dupa cum lesne observam, dividendele distribuite de companiile listate pe piata romaneasca sunt generoase.

In concluzie, bursele asigura statistic randamente reale pozitive. Uneori acestea pot fi spectaculoase asa cum uneori pot fi perioade prelungite cu evolutii negative. Este mai mut decat util ca atunci cand stabilim obiective de investitii bursiere sa cunaostem aceste cifre.

PRINCIPII PRACTICE DE LUCRU PENTRU ATINGEREA UNUI OBIECTIV DE INVESTITII BURSIER.

Cand vine vorba de atingerea obiectivelor financiare, stabilirea unui calendar realist este cruciala. O etapizare a investitiilor te va ajuta sa ramai pe drumul cel bun, sa urmaresti progresul inregistrat si sa ajustezi strategia de investitii dupa cum este necesar. Pentru a realiza acest lucru e nevoie sa urmezi o strategie in sase pasi.

1. Defineste-ti obiectivele

Primul pas in crearea unui plan realist de investitii este sa iti stabilesti obiectivele. Ce vrei sa obtii cu planul tau de investitii? Doresti sa economisiti pentru un avans pentru o casa? Investesti in pensia ta? Economisesti pentru educatia copilului tau? Etc. Odata ce ai o idee clara despre obiectivele tale, poti stabili un plan care sa reflecte prioritatile tale.

2. Ia in considerare situatia ta financiara

Situatia ta financiara este un factor esential de luat in considerare atunci cand creezi un plan de investitii realist. Cati bani poti investi lunar? Care este toleranta ta la risc? Cate datorii ai? Toti acesti factori sunt definitorii pentru un plan de investitii. De exemplu, daca ai multe datorii, poate fi necesar sa acorzi prioritate platii datoriilor inainte de a investi in piata bursiera.

3. Examineaza tendintele istorice ale pietei

Este esential sa revizuiesti tendintele istorice ale pietei atunci cand iti faci un plan de investii. Bursa este volatila si vor fi perioade de urcusuri si coborasuri. Examinand tendintele istorice, iti poti face o idee mai buna despre ce ai putea sa experimentezi pe piata bursiera. De exemplu, daca investesti pe termen lung, ai putea lua in considerare o strategie mai agresiva pentru a profita de maximele si scaderile pietei.

4. Ia in considerare diversificarea

Diversificarea este esentiala atunci cand se creeaza o strategie realista de investitii. Prin diversificarea portofoliului, iti poti distribui riscul si acest lucru ofera sanse semnificative pentru a-ti creste rentabilitatea portofoliului. De exemplu, in loc sa iti investesti toti banii intr-o singura actiune , ai putea sa te gandesti sa investesti intr-un amestec de actiuni si obligatiuni.

5. Stabileste pasi/repere de atins

Stabilirea de repere este o modalitate foarte buna de a ramane motivat si de a urmari progresul tau investitional. Prin stabilirea unor pasi investitionali vei putea ajusta planul de investitii dupa cum este necesar si astfel sa te asiguri ca ramai pe drumul cel bun.

6. Fii flexibil

Nu in ultimul rand, este esential sa fii flexibil atunci cand creezi un plan pentru atingerea unui obiectiv de investitii. Bursa este imprevizibila si vor fi momente cand va trebui sa iti ajustezi strategia. Fiind flexibil si deschis la schimbare, te poti adapta la conditiile pietei ceea ce iti ofera sanse mai mari pentru atingerea obiectivului de investitii.

Crearea unui plan realist este esential pentru atingerea unui obiectiv de investitii bursiere. Definindu-ti obiectivele, luand in considerare situatia ta financiara, revizuind tendintele istorice ale pietei, diversificandu-ti portofoliul, stabilind repere si fiind flexibil, poti crea o strategie de investitii care sa reflecte caracteristicile, nevoile si dorintele tale. Investitia la bursa este o strategie pe termen lung si este esential sa ai rabdare si sa te concentrezi asupra obiectivelor tale.

Alin Brendea – decembrie 2024

Primesti informatie optimizata si relevanta pentru tine!
Cum?

Rapoarte zilnice

Dimineata si seara iti trimitem stirile „calde" din piata, ultimele informatii cu impact asupra pietei bursiere. Morning Brief si Raportul Zilnic reprezinta legatura ta directa cu ceea ce este relevant cu mediul bursier.

Raportul saptamanal

Ce s-a intamplat saptamana aceasta pe bursa, ce stiri au miscat preturile, ce actiuni au fost cele mai tranzactionate, ce a crescut si ce a scazut, cum au evoluat actiunile pe sectoare si nu numai.

Editoriale

Opinii ale specialistilor Prime Transaction privind evenimente bursiere, trenduri economice sau orice alte evolutii cu impact asupra pietelor bursiere.

Intra in Prime Analyzer apasand pe „Prime Analyzer" dupa ce te autentifici si informeaza-te in fiecare zi!

Descopera in Prime Analyzer: Graficele pentru toti emitentii, Comparatia Rapida, Rezultatele financiare, Calendar Financiar, Stirile sortate pe emitent, Indicatori financiari, Fise de emitent si multe altele…

PRIME TRANSACTION

Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Politica SSIF Prime Transaction SA privind recomandarile pentru investitii in instrumente financiare

Materialele ce contin recomandari de investitii realizate de catre SSIF Prime Transaction SA au un scop informativ, SSIF Prime Transaction SA nu isi asuma responsabilitatea pentru tranzactiile efectuate pe baza acestor informatii. Datele utilizate pentru redactarea materialului au fost obtinute din surse considerate de noi a fi de incredere, insa nu putem garanta corectitudinea si completitudinea lor. SSIF Prime Transaction SA si autorii acestui material ar putea detine in diferite momente valori mobiliare la care se face referire in aceste materiale sau ar putea actiona ca formator de piata pentru acestea. Materialele pot include date si informatii publicate de societatea emitenta prin diferite mijloace (rapoarte, comunicate, presa, hotarari AGA/AGEA etc.) precum si date de pe diverse pagini web.

SSIF Prime Transaction SA avertizează clientul asupra riscurilor inerente tranzacţiilor cu instrumente financiare, incluzând, fără ca enumerarea să fie limitativă, fluctuaţia preţurilor pieţei, incertitudinea dividendelor, a randamentelor şi/sau a profiturilor, fluctuaţia cursului de schimb.Materialele ce conţin recomandări de investiţii realizate de către SSIF Prime Transaction SA au un scop informativ, SSIF Prime Transaction SA nu îşi asumă responsabilitatea pentru tranzacţiile efectuate pe baza acestor informaţii.SSIF Prime Transaction SA avertizează clientul că performanţele anterioare nu reprezintă garanţii ale performanţelor viitoare.

Decizia finala de cumparare sau vanzare a acestora trebuie luata in mod independent de fiecare investitor in parte, pe baza unui numar cat mai mare de opinii si analize.

SSIF Prime Transaction SA si realizatorii acestui raport nu isi asuma niciun fel de obligatie pentru eventuale pierderi suferite in urma folosirii acestor informatii. De asemenea nu sunt raspunzatori pentru veridicitatea si calitatea informatiilor obtinute din surse publice sau direct de la emitenti. Daca prezentul raport include recomandari, acestea se refera la investitii in actiuni pe termen mediu si lung. SSIF Prime Transaction SA avertizeaza clientul ca performantele anterioare nu reprezinta garantii ale performantelor viitoare.

Istoricul rapoartelor publicate si a recomandarilor formulate de SSIF Prime Transaction SA se gaseste pe site-ul www.primet.ro, la sectiunea „Informatii piata"/"Materiale analiza". Rapoartele sunt realizate de persoane care desfășoară activități de analiză pentru SSIF Prime Transaction S.A., fie în baza unui contract individual de muncă, fie în baza unei alte forme de colaborare sau relații contractuale. Identitatea persoanei sau persoanelor implicate în elaborarea fiecărui material sunt indicate în cuprinsul acestuia. Raportul privind structura recomandarilor pentru investitii ale SSIF Prime Transaction SA, precum si lista cu potentiale conflicte de interese referitoare la activitatea de cercetare pentru investitii si recomandare a SSIF Prime Transaction SA pot fi consultate aici.

Rapoartele se pot actualiza/modifica pe parcurs, la momentul la care SSIF Prime Transaction SA considera necesar. Data la care se publica/modifica un raport este identificata in continutul acestuia si/sau in canalul de distributie folosit.

Continutul acestui raport este proprietatea SSIF Prime Transaction SA. Comunicarea publica, redistribuirea, reproducerea, difuzarea, transmiterea, transferarea acestui material sunt interzise fara acordul scris in prealabil al SSIF Prime Transaction SA.

SSIF Prime Transaction SA aplica masuri de ordin administrativ si organizatoric pentru prevenirea si evitarea conflictelor de interese in ceea ce priveste recomandarile, inclusiv modalitati de protectie a informatiilor, prin separarea activitatilor de analiza si research de alte activitati ale companiei, prezentarea tuturor informatiilor relevante despre potentiale conflicte de interese in cadrul rapoartelor, pastrarea unei obiectivitati permanente in rapoartele si recomandarile prezentate.

Investitorii sunt avertizati ca orice strategie, grafic, metodologie sau model sunt mai degraba forme de estimare si nu pot garanta un profit cert. Investitia in valori mobiliare este caracterizata prin riscuri, inclusiv riscul unor pierderi pentru investitori.

Autoritatea cu atributii de supraveghere a SSIF Prime Transaction SA este Autoritatea de Supraveghere Financiara, http://www.asfromania.ro

Aceste informatii sunt prezentate in conformitate cu Regulamentul delegeta (UE) 565/2017 si Directiva 2014/65/UE.

PRIME TRANSACTION

Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO